

PLÁN VÝCHOVY A PÉČE

Školička Robinsoni

Platný od září 2018.

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školička Robinsoni

sídlo: Cirkus – centrum pro rodinu, z. s., Danielova 14, Praha - Čakovice

maximální kapacita: 12 dětí

(dále jen „**Robinsoni**“)

Zřizovatel:

Cirkus – centrum pro rodinu, z.s

IČ: 26659336

DIČ: CZ26659336

www.mccirkus.cz

telefon: +420 737 444 367

e-mail: slavikova@ccirkus.cz

(dále jen „**Cirkus**“)

Plán výchovy a péče zpracovala:

Mgr. Šárka Slavíková – vedoucí pečující osoba

CHARAKTERISTIKA

Školička Robinsoni funguje od roku 2008 v Čakovicích, do roku 2016 v přízemním objektu v ulici Jizerská, od září 2016 pak v přízemí domu v Danielova ulici. K dispozici jsou tři místnosti, sociální zařízení a zahrada. Školičku Robinsoni provozuje Cirkus – centrum pro rodinu, dříve Mateřské centrum Cirkus.

Plán výchovy a péče vymezuje základní požadavky a podmínky pro činnost v Robinsonech a zahrnuje všechny složky výchovy (rozumovou, pracovní, mravní, estetickou a tělesnou). Všechny aktivity v Robinsonech mají charakter působení výchovy a péče, kladou důraz na socializaci dětí ve vrstevnické skupině s ohledem na individuální přístup pečujících osob k dítěti. Plán výchovy a péče vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Péče a výchova probíhá v úzké spolupráci s rodiči dětí (popř. rodinnými příslušníky) a ve vztahu mezi pečujícími osobami a rodiči panuje oboustranná důvěra, otevřenost a vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat.

CÍLE PLÁNU VÝCHOVY

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

PODMÍNKY A ORGANIZACE VÝCHOVY A PÉČE

Věcné podmínky

Školička Robinsoni využívá střídavě hernu, tělocvičnu a výtvarnou místnost. V herně jsou různá centra aktivit (hračky, knížky, stavebnice apod.), v tělocvičně je volný prostor pro pohybové aktivity a v kreativní místnosti jsou pracovní místa ke společné nebo individuální výtvarné a kreativní práci.

Předsíňka slouží zároveň jako šatna a je vybavena policovým systémem na odkládání oblečení a obuvi, který odpovídá počtu dětí.

Hračky, didaktické pomůcky, hry a pracovní materiál jsou k dispozici v dostatečném množství a kvalitě. Doplnování vybavení probíhá průběžně. Hračky jsou přehledně uspořádány tak, aby děti vybízely ke hře, a aby si je samy mohly brát a ukládat.

Personální podmínky

Péči o děti v Robinsonech zajišťují čtyři plně kvalifikované pečující osoby.

Vedoucí pečující osoba – Mgr. Šárka Slavíková

Pečující osoby – Jana Kverková, Gabriela Kocourková, Pavla Svatošová

Děti v Robinsonech

Školička Robinsoni je jednotřídní a navštěvují ji děti od 3 do 5 let. Kapacita je 11 dětí. Po domluvě s pečující osobou mohou být rodiče přítomni péči a výchově dítěte. Rodiče denně komunikují s pečující osobou osobně, důležité organizační a provozní informace získávají na nástěnce v šatně, na Facebookových stránkách a webových stránkách centra Cirkus a mohou také využít mobilního a e-mailového kontaktu.

Režim dne

Denní režim je pružný. Aktuálně je přizpůsobován dětem a plánu péče a výchovy a konkrétním aktivitám pro daný časový úsek. S jednotlivými akcemi, které ovlivňují denní režim, jsou rodiče seznamováni s dostatečným časovým předstihem.

8.00 - 8.45	Scházení dětí, ranní hry podle dětí
8.45 - 9.00	Ranní kruh – přivítání se s dětmi, sociálně komunikační aktivity
9.00 - 9.20	Pohybové řízené aktivity
9.20 - 9.30	Osobní hygiena
9.30 - 10.00	Svačina
10.00 - 10.45	Výtvarné řízené aktivity
10.45 – 11.30	Společné aktivity, volná herna
11.30 – 12.30	Pobyt venku, hry podle volby a přání dětí, rozcházení dětí

Nástup dítěte: Při adaptaci dětí uplatňujeme pro dítě individuální adaptační režim. Zákonný zástupce je povinen osobně předat dítě pečující osobě.

Ranní hry: Hry jsou určeny k aklimatizaci dítěte a především k uspokojení individuálních herních potřeb dítěte. Dítě si samo volí činnost v herně.

Dopolední svačina: Probíhá společně, děti svačí jídlo přinesené z domova.

Didakticky cílené činnosti (řízené činnosti a spontánní učení): Společné aktivity zahajujeme ranním kruhem, ve kterém mají děti možnost zapojit se do společného tématu. Následují řízené činnosti vedené pečujícími osobami a spontánní aktivity. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností a pracovaly svým tempem.

Pobyt venku: K pobytu dětí venku je využívána zahrada kolem domu, kamínkové pískoviště a herní prvky nebo je realizována procházka s dětmi po okolí.

Oběd: Stravu Cirkus nezajišťuje.

VÝCHOVNÁ A PEČUJÍCÍ ČINNOST V ROBINSONECH:

- Respektuje individuální a věkové zvláštnosti dětí
- Maximálně podporuje rozvojový potenciál dětí
- Přizpůsobuje se vývojovým, fyziologickým, poznávacím, sociálním a emocionálním potřebám dětí
- Napomáhá socializaci dětí ve skupině vrstevníků
- Napomáhá k osvojování bezpečného chování a poskytuje informace o možných nebezpečích
- Doplnuje rodinnou výchovu, respektuje interkulturní zvláštnosti
- Nabízí dostatek podnětů k aktivnímu učení a rozvoji osobností dětí
- Napomáhá rozvoji poznávacích schopností a smyslového vnímání, volných vlastností
- Činní denní program dětí pestrým
- Přispívá k odhalení specifických potřeb dětí v oblasti výchovné i vzdělávací
- Napomáhá rozvoji kooperace mezi dětmi a spontánnímu sociálnímu učení
- Napomáhá nenásilnou formou k osvojení základních hodnot společnosti a osobnostních postojů a základních pravidel chování ve společnosti
- Napomáhá nenásilnou formou osvojovat si zásady zdravého životního stylu
- Napomáhá rozvoji řečových a komunikačních dovedností
- Napomáhá k vytváření pozitivního vztahu k přírodě, k sounáležitosti k prostředí, ve kterém žije, a úcty k životu
- Napomáhá k osvojení představitosti časové posloupnosti

VÝCHOVNÉ A PEČUJÍCÍ ČINNOSTI ROZVÍJÍ DÍTĚ V TĚCHTO OBLASTECH:

1. Oblast biologická - Dítě a jeho tělo

Zaměření na stimulaci a podporu zdravého růstu a nervosvalového vývoje dítěte. Podpora fyzické pohody, zvyšování tělesné zdatnosti, rozvoj pohybových a manipulačních dovedností, pohybová a zdravotní kultura, sebeobsluha.

2. Oblast psychologická - Dítě a jeho psychika

Podpora duševní pohody, rozvoj intelektu, talentu, rozvoj jazyka a řečových dovedností, poznávacích procesů a funkcí, obohacení v oblasti citů, pěstování volných vlastností. Základní učební postupy.

3. Oblast interpersonální - Dítě a ten druhý

Podpora utváření vztahů dítěte k jinému dítěti, k dospělému. Dovednosti komunikace, partnerství, spolupráce, respektování druhého, zdravé sebeprosazování.

4. Oblast sociálně-kulturní - Dítě a společnost

Uvádění dětí do společnosti ostatních lidí, vrstevníků, do světa kultury a umění. Osvojení všeobecně uznávaných společenských pravidel, morálních a estetických hodnot.

5. Oblast environmentální - Dítě a svět

Těžištěm je environmentální výchova. Založení u dítěte povědomí o okolním světě, o dějích v oblastech nejbližšího okolí až po globální rozsah, o vlivech člověka. Základ pro vytváření správných postojů především v oblasti ekologie.

DRUHY AKTIVIT V ROBINSONECH:

- hudební – rozvoj sluchového vnímání a slovní zásoby, osvojování písní, říkanek, básniček, koordinace pohybu podle hudby
- pohybové – rozvoj jemné i hrubé motoriky, fyzického vývoje dítěte, rozvoj správného růstu, podpora fyzické zdatnosti, rozvoj sebe obslužných dovedností, zdravých návyků, vytváření fyzické pohody
- výtvarné – rozvoj představivosti, kreativity a fantazie, jemné motoriky, výtvarných dovedností, výtvarnou formou si osvojovat okolní skutečnost, vztahy mezi lidmi a věcmi i vzájemné souvislosti, osvojování práce s různými materiály, seznámení se s výtvarnými technikami, rozvoj dovedností vyjádřit prostřednictvím výtvarné techniky pocity, zážitky atd.
- k rozvoji rozumových a poznávacích schopností – rozvoj komplexního pohledu na svět, rozvoj jazykových a matematických schopností (matematickou představivost), osvojení poznatků z přírodních, společenských a technických věd
- k rozvoji estetického vnímání – rozvoj estetického citu ke svému okolí, vnímání krásy

ZÁSADY A PRINCIPY PRÁCE PEČUJÍCÍ OSOBY

- Nejdůležitější je přínos pro dítě a jeho osobní pokrok.
- Každé dítě je jedinečná bytost, má právo rozvíjet se a učit v rozsahu svých možností a potřeb to se týká i dětí se speciálními potřebami.
- Péče a výchova je založena na individuálním rozvoji jednotlivých dětí a respektujícím přístupu.
- Nabídku pro děti připravuje pečující osoba v souladu s plánem péče a výchovy
- Pečující osoba provádí evaluační činnost. Hodnotí pokroky ve výchově a péči o děti, hodnotí naplňování cílů Projektových bloků a průběžně hodnotí podmínky pro péči a výchovu. Výsledky evaluací se odrážejí v plánování dalších činností.
- Aby se dítě mohlo zdravě rozvíjet a učit, musí se cítit spokojené a v bezpečí, uspokojovat své přirozené potřeby.
- Dítěti předškolního věku je vlastní učit se na základě prožitku a zkušenosti, prostřednictvím činnosti.
- Úkolem pečující osoby je vytvářet rovnováhu mezi řízenými činnostmi, spontánním učením a hrou, tak aby se děti rozvíjely dle svých individuálních potřeb a možností.
- Přístup k dětem je partnerský, rovnocenný, respektující.

CHARAKTERISTIKA PLÁNU PÉČE A VÝCHOVY

Obsahová část je zpracována do Projektových bloků, které obsahují cíle, očekávané výstupy z jednotlivých oblastí a nabízená témata. Časový rozsah je orientační.

Projektové bloky jsou vzhledem k oblastem průřezové a každý blok zasahuje všechny oblasti výchovy. Každý blok je naplňován společnými řízenými činnostmi a spontánním učením.

KONKRÉTNÍ ROČNÍ PLÁN PROJEKTOVÝCH BLOKŮ

Výchovné činnosti jsou uskutečňovány formou pohybových cvičení, smyslových a psychomotorických her, hudebně pohybových činností, grafických činností, činností směřujících k ochraně zdraví a osobního bezpečí, relaxačních činností, činností k prevenci úrazů. Dále formou řečových a rytmických cvičení, slovních hádanek, skupinové konverzace, diskuzí a rozhovorů, práce s knihou (čtení, prohlížení), přednesu, zpěvu, vyprávění, poslechem pohádek a příběhů, interpretací zážitků, přímým pozorováním, manipulací s předměty a různými materiály, námětových her, smyslových her a výletů do okolí.

PODZIM

Časový rozsah: září – listopad

1. ZÁŘÍ: Vítejte tě/vás ve školičce Robinsoni

Hlavní záměr: pomoci zvládnout dětem adaptaci na školičku

Díličí výchovné cíle tématu v oblastech:

Dítě a jeho tělo	Osvojení si věku přiměřených dovedností
Dítě a jeho psychika	Rozvoj komunikativních dovedností, citové samostatnosti
Dítě a ten druhý	Seznamování se s pravidly chování k ostatním
Dítě a společnost	Rozvoj schopnosti pobývat v kolektivu
Dítě a svět	Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije

Očekávané výstupy z tématu:

- Získat dítě pro příjemný pobyt ve školičce
- Orientovat se bezpečně v novém prostředí, ve skupině a získat povědomí o uložení hraček a ostatních pomůcek
- Poznat základy pravidel chování v dětském kolektivu
- Navázat první vztahy s dětmi i dospělými, znát kamarády jménem
- Učit se projevovat své potřeby, vyjadřovat svá přání a komunikovat
- Učit se zvládat jednoduchou sebeobsluhu a hygienické návyky

Okruhy námětů a činností:

Naše nové prostředí, dětský kolektiv, zahrádka, bezpečný pobyt, sebeobsluha a hygiena, pravidla vzájemného soužití a komunikace, kamarádi, seznamování se cvičením a výtvarnými činnostmi a s programem dne. Ranní kruh.

2. ŘÍJEN: Rodina a kamarádi

Hlavní záměr: uvědomění si vztahů v rodině, vztahu ke kamarádům a k ostatním a co mám rád.

Dítě a jeho tělo	Osvojení si věku přiměřených dovedností
Dítě a jeho psychika	Rozvoj schopnosti citové vazby vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat
Dítě a ten druhý	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem v rodině
Dítě a společnost	Vytvoření základů aktivních postojů ke světu
Dítě a svět	Vytvoření povědomí o sobě a vlastní sounáležitosti se světem a k přírodě

Očekávané výstupy:

- Poznat strukturu rodiny, uvědomit si nejbližší členy rodiny
- Vědět, že rodina ochrání naše osobní soukromí i bezpečí
- Získat vztah k domovu, ke svému bydlišti, k naší zemi a k sousedům

Okruhy námětů a činností:

Já a moje rodina, trávení času v rodině – části dne, kamarádi - přátelství, moje oblíbená hračka, kam věci patří.

3. LISTOPAD: Barevný podzim

Hlavní záměr: seznámit děti s vnímáním změn v přírodě, s kalendářem přírody a s počasím, barevný týden, experimenty s podzimním ovocem a zeleninou – poznávání podle tvaru, vůně.

Díličí výchovné cíle tématu v oblastech:

Dítě a jeho tělo	Rozvoj a užívání smyslů
Dítě a jeho psychika	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, rozvoj estetického vnímání
Dítě a ten druhý	Rozvoj kooperativních dovedností
Dítě a společnost	Rozvoj vnímání nutné péče o přírodu
Dítě a svět	Pochopení změn v přírodě a vlivu na člověka

Očekávané výstupy z tématu:

- Všimnout si změn v přírodě a uvědomit si, že se příroda kolem nás mění v souvislosti s ročními obdobími
- Rozlišit druhy stromů, některých plodů
- Umět pojmenovat lesní zvířata
- Rozlišit a pojmenovat barvy
- Rozlišit a pojmenovat druhy ovoce a zeleniny, vědět, že je součástí zdravého stravování

Okruhy námětů a činností:

Zkoumání různých druhů zeleniny a ovoce, pozorování počasí a přípravy přírody na zimu (zvěř, ptáci), rozlišování barev, básničky s podzimní tematikou, vycházky do přírody, ráno – v poledne – večer – pojmy den a noc.

ZIMA

Časový rozsah: prosinec – únor

4. PROSINEC: Těšíme se na Vánoce

Hlavní záměr: navození sváteční nálady v čase adventu se zaměřením na vztahy mezi lidmi, seznámení se zvyky a obyčejí

Dílčí výchovné cíle tématu v oblastech:

Dítě a jeho tělo	Rozvoj pohybových schopností, zdokonalování v oblasti hrubé i jemné motoriky
Dítě a jeho psychika	Rozvoj komunikativních dovedností, citové kultivovaného projevu
Dítě a ten druhý	Rozvoj interaktivních schopností ve skupinových hrách
Dítě a společnost	Vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
Dítě a svět	Vytváření pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije

Očekávané výstupy z tématu:

- Osvojit si poznatky o lidových zvycích a tradicích vánočních svátků
- Uvědomění si, že je pěkné nejen dárky přijímat, ale i dávat

Okruhy námětů a činností

Mikuláš, lidové tradice a zvyky – vánoční výzdoba, říkadla a koledy, výroba dárečků a dekorací, vánoční jídlo, Silvestr

5. LEDEN: Zimní radovánky

Hlavní záměr: vést děti k poznání změn v zimní přírodě, jak se na zimu připravit, zimní sporty a bezpečnost. Povolání.

Dílčí výchovné cíle tématu v oblastech:

Dítě a jeho tělo	Rozvíjet fyzickou a psychickou zdatnost a motoriku
Dítě a jeho psychika	Rozvoj komunikace – popisy, vyprávění.
Dítě a ten druhý	Osvojení si základních poznatků při rozvíjení vztahu dítěte k druhým lidem
Dítě a společnost	Vytvářet si pozitivní postoje k práci
Dítě a svět	Pozorování okolní přírody

Očekávané výstupy:

- Schopnost rozlišit změny v přírodě
- Uvědomit si důležitost péče o lesní zvěř a ptáky přes zimu
- Poznávat vlastnosti sněhu, ledu
- Poznávat různá povolání a jejich důležitost

Okruhy námětů a činností:

Pokusy se sněhem, ukázky zimních sportů, zimní oblečení, básničky se zimní tematikou, stopy ve sněhu, krmení zvěře, nemoci, povolání.

6. ÚNOR: Pohádkový měsíc

Hlavní záměr: poznat svět pohádek ve vyprávění, četbě, dramatizaci, seznámení s další lidovou tradicí – Masopustem, půst – jídlo. Poznávat roční období.

Dílčí výchovné cíle tématu v oblastech:

Dítě a jeho tělo	Rozvoj pohybových schopností, jemná motorika, smysly
Dítě a jeho psychika	Rozvoj interaktivních dovedností – dramatizace pohádek
Dítě a ten druhý	Rozvoj kooperativních dovedností – společné hraní pohádek
Dítě a společnost	Rozvoj společenského a estetického vkusu
Dítě a svět	Seznamování s knihami a jejich četbou

Očekávané výstupy:

- Podpora přirozeného pohybu
- Rozšířit aktivní zásobu pohádek, rozvoj fantazie
- Získat vztah ke knize, jak s ní zacházet a kde ji hledat
- Rozvoj smyslového vnímání

Okruhy námětů a činností:

Kde najdeme pohádky?(divadlo, film, kniha...), pohádkový hrdina – proč se nám líbí, jaké má vlastnosti; dobro x zlo v pohádkách, povídání o knihách, Masopust – masky.

JARO

Časový rozsah: březen – květen

7. BŘEZEN: Příroda se probouzí

Hlavní záměr: vést děti k poznání změn v přírodě – změny na jaře, poznávání zvyků v období Velikonoc. Ochutnávání jídel.

Dílčí výchovné cíle tématu v oblastech:

Dítě a jeho tělo	Rozvoj hrubé a jemné motoriky
Dítě a jeho psychika	Rozvoj vnímání, naslouchání, porozumění,
Dítě a ten druhý	Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
Dítě a společnost	Seznámení s velikonočními zvyky
Dítě a svět	Všímat si zajímavostí života v přírodě

Očekávané výstupy:

- Uvědomit si význam tradic a zvyků
- Uvědomit si základní procesy lidské činnosti na jaře a jejich výsledky
- Rozvoj vnímání barev
- Uvědomění si změn v přírodě
- Poznávání oblíbeného jídla

Okruhy námětů a činností:

Kalendář přírody a počasí - jarní rostliny, semínka. Velikonoční zvyky, opakování barevného týdne.

8. DUBEN: Jaro všude kolem nás

Hlavní záměr: Seznámit se se zvířaty v přírodě, mláďaty, životními cykly. Uvědomit si, kde bydlím.

Dílčí výchovné cíle tématu v oblastech:

Dítě a jeho tělo	Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
Dítě a jeho psychika	Rozvoj zájmu o učení
Dítě a ten druhý	Rozvoj kooperace
Dítě a společnost	Uvědomování si, kam patřím
Dítě a svět	Rozvoj ekologického vnímání a chování

Očekávané výstupy:

- Uvědomit si, jak žijí zvířata na jaře
- Rozvíjet vztah k domovu
- Poznat, že je správné třídit odpad a chovat se ekologicky

Okruhy námětů a činností:

Životní cykly zvířat a hmyzu, ekologické vycházky, životní prostředí a jeho ochrana, můj dům – kam patřím?

9. KVĚTEN: Já a moje rodina

Hlavní záměr: uvědomit si svůj vztah k rodině, společné aktivní trávení času, výlety (les, statek apod.)

Dílčí výchovné cíle tématu v oblastech:

Dítě a jeho tělo	Prohlubování samoobslužných dovedností
Dítě a jeho psychika	Rozvoj schopnosti citové vazby vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat
Dítě a ten druhý	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem v rodině
Dítě a společnost	Vytvoření základů aktivních postojů ke světu
Dítě a svět	Vytvoření povědomí a o vlastní sounáležitosti se světem

Očekávané výstupy:

- Uvědomit si nejbližší členy rodiny
- Poznávat zvířata v lese a na statku a jejich mláďata
- Uvědomit si, jak je důležité trávit čas společně

Okruhy námětů a činností:

Moje maminka, můj tatínek – vyprávění, výroba dárečku pro maminky, tatínky, co děláme s rodiči o víkendech, lesní a domácí zvířata.

Léto

Časový rozsah: červen

10. ČERVEN: Těšíme se na prázdniny a na školku

Hlavní záměr: změny v přírodě v létě, dovolené, příprava dětí na nástup do školky, upevňování hygienických návyků a sebeobsluhy, seznámit se se základními pojmy – kulaté, rovné, tvary, barvy apod.

Dílčí výchovné cíle tématu v oblastech:

Dítě a jeho tělo	Rozvíjení věku přiměřených dovedností
------------------	---------------------------------------

Dítě a jeho psychika	Prohloubení komunikativních dovedností, citové samostatnosti
Dítě a ten druhý	Upevňování pravidel chování k ostatním
Dítě a společnost	Rozvoj schopnosti pobývat v kolektivu
Dítě a svět	Poznávání nových pojmů

Očekávané výstupy:

- Seznámení s novými pojmy
- Jak se mění příroda v létě
- Uvědomit si důležitost společného odpočinku s rodinou, prarodiči
- Příprava na nástup do mateřské školy po prázdninách
- Získat povědomí o letních sportech

Okruhy námětů a činností:

Kam pojedu na prázdniny – cestování, mapy, příroda létě, letní sporty, tvary

Vypracovala Mgr. Šárka Slavíková